

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

A. V.

(art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-764/2023

Nr. PIGD 1-21128959-01-1ra-18052023)

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 în baza art. 427 alin. (1) pct. 10), 11) CPP; dezacordul cu pedeapsa aplicată în limitele legii nu se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP; recursul nu se încadrează în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 11) CPP, întrucât nu sunt indicate circumstanțele ce ar justifica înlăturarea răspunderii penale.

26 februarie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Dorina Cebanița

Instanța de apel: Iurie Iordan, Elena Cojocari, Marcel Juganari

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui A. V.,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Ghenadie Eremciuc,

Lilia Roic-Botezatu, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. A. V. s-a născut în anul XXX în r. XXX. El a fost învinuit, în temeiul art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal (violul săvârșit cu bună-știință asupra unui minor).

2. A. V. a fost apărat de avocatul Marin Popa.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. A. V. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnat la opt ani și șase luni de închisoare. În temeiul art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 11 februarie 2021, stabilindu-se definitiv o pedeapsă de 10 ani și șase luni de închisoare.

4. La 17 ianuarie 2023, instanța de apel a admis apelul procurorului, a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, stabilind lui A. V. pedeapsa de 11 ani de închisoare. În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința din 11 februarie 2021, stabilindu-se definitiv pedeapsă de 14 ani de închisoare. În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța a redus termenul pedepsei cu 208 zile.

5. La 17 martie 2023, avocatul Marin Popa, a depus cerere de recurs în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 12 mai 2021 și s-a finalizat la 24 august 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 01 septembrie – 07 decembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 16 decembrie 2021 și 17 ianuarie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 18 mai 2023.

7. Anterior, într-o altă cauză, la 11 februarie 2021, Judecătoria Orhei, sediul Rezina, l-a recunoscut vinovat pe A. V. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal și i-a aplicat o pedeapsă de trei ani și șase luni de închisoare, cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 din Codul penal, pe un termen de probațiune de doi ani.

ÎN FAPT

8. A. V. a fost învinuit că, la 11 mai 2021, în intervalul orelor 16:30-19:00, aflându-se la domiciliul său dintr-o localitate din raionul XXX, cunoscând că victima este minoră și are un grad de dizabilitate, a determinat-o să consume alcool. Ulterior, profitând de imposibilitatea acesteia de a-și exprima voința, prin constrângere fizică, a întreținut un raport sexual forțat cu aceasta. Acțiunile sale au fost încadrate conform art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal.

9. La 07 decembrie 2021, prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina, A. V. a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal și i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de opt ani și șase luni. În temeiul art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina, din 11 februarie 2021, stabilindu-se definitiv o pedeapsă de zece ani și șase luni de închisoare. La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gradul de pericol social al faptei, lipsa circumstanțelor atenuante, existența unor circumstanțe agravante (săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză și comiterea faptei în stare de ebrietate alcoolică). Instanța a constatat existența recidivei periculoase și a stabilit pedeapsa definitivă în temeiul art. 85 Cod penal.

10. La 13 decembrie 2021, Stanislav Odajiu, procuror în Procuratura raionului Rezina, a depus apel, solicitând casarea parțială a sentinței și aplicarea unei pedepse de 11 ani de închisoare. În temeiul art. 85 din Codul penal, procurorul a solicitat adăugarea parțială a pedepsei neexecutate, stabilite prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina, din 11 februarie 2021, solicitând stabilirea unei pedepse definitive de 14 ani de închisoare. Procurorul a argumentat că pedeapsa aplicată este prea blândă și inequitabilă în raport cu gravitatea faptei comise, fiind insuficientă pentru îndeplinirea scopului de corectare și reeducare a inculpatului. De asemenea, procurorul a subliniat că instanța de fond nu a luat în considerare circumstanțele agravante, respectiv faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, a fost anterior condamnat și a comis o infracțiune deosebit de gravă, având caracter sexual și fiind săvârșită asupra unei persoane minore cu dizabilități, prin constrângere fizică.

11. La 17 ianuarie 2023, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul procurorului. A casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, stabilind o pedeapsă de 11 ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Instanța de apel a constatat că A. V. se afla în termenul de probațiune la momentul comiterii faptei, fapt ce a determinat aplicarea art. 85 alin. (1) din Codul penal. La pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată, conform sentinței din 11 februarie 2021, stabilindu-se o pedeapsă definitivă de 14 ani de închisoare. Instanța a apreciat că infracțiunea comisă este deosebit de gravă, având caracter sexual și fiind săvârșită prin constrângere fizică asupra unei persoane minore cu dizabilități, iar pedeapsa aplicată de prima instanță nu reflecta suficient pericolul social al faptei. De asemenea, instanța de apel a soluționat cererea privind condițiile de detenție și a constatat că A. V. a fost deținut în condiții inumane în Penitenciarul nr. 17 Rezina.

În temeiul art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, pedeapsa a fost redusă cu 208 zile. Decizia motivată a fost pronunțată la 14 martie 2023.

12. La 17 martie 2023, avocatul Marin Popa a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) și 11) din Codul de procedură penală în vigoare până la 1 septembrie 2023. Apărătorul a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței. El a susținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de poziția condamnatului, care a declarat că raportul sexual a avut loc cu acordul părții vătămate, iar aceasta a dat declarații contradictorii pe parcursul întregului proces penal. De asemenea, avocatul a invocat faptul că instanța de apel nu a audiat partea vătămată și martorii oculari, ceea ce a limitat posibilitatea stabilirii adevărului, având în vedere că probele administrate au arătat opinii divergente privind existența constrângerii fizice. Recurentul a subliniat că prima instanță a individualizat corect pedeapsa în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, în timp ce instanța de apel a aplicat o sancțiune prea aspră, înlăturând, în mod nejustificat, această apreciere.

13. La 18 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 14 februarie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic a depus referință și a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

16. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85).

17. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 10) și 11) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeuri se referă la aplicarea unor pedepse contrar prevederilor legale și la existența unor cauze care ar putea înlătura răspunderea penală. Avocatul nu argumentează în mod detaliat și structurat temeinicia recursului prin raportare la fiecare temei invocat. El susține că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont că partea vătămată și martorii oculari nu au fost audiați, iar decizia acesteia este nejustificat de severă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului.

18. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurentul nu menționează prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel atunci când i-a stabilit condamnatului o pedeapsă definitivă de 14 ani închisoare, prin prisma prevederilor art. 85 Cod penal. Recurentul doar își exprimă dezacordul cu această decizie. Instanța poate admite recursul în temeiul pct. 10) doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale la individualizarea pedepsei. Asemenea argumente nu au fost invocate. Ponderele circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat în recurs de către Curtea Supremă de Justiție. Instanța de recurs nu poate interveni asupra severității sancțiunii atâta timp cât aceasta respectă limitele legale. Practica Curții Supreme de Justiție este clară (a se vedea încheierile nr. [1ra-405/2023](#), [1ra-576/2023](#), [1ra-968/2023](#), [1ra-1459/2023](#)).

19. Recurentul susține că, la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că martorii oculari și partea vătămată nu au fost audiați, ceea ce ar fi făcut dificilă stabilirea circumstanțelor faptei. Totuși, avocatul nu oferă o motivare concretă și nu precizează care martori nu au fost audiați și în ce măsură acest aspect ar fi influențat soluția instanței de apel. Este de remarcat că recurentul nu contestă vinovăția condamnatului, ci doar cuantumul pedepsei aplicate. Dacă condamnatul ar fi considerat că fapta nu a fost săvârșită sau că probele administrate sunt insuficiente pentru a dovedi vinovăția, ar fi solicitat achitarea, nu menținerea sentinței primei instanțe.

20. Sentința primei instanțe nu a fost contestată de către apărare, ci doar de procuror. Apărarea nu a prezentat probe suplimentare și nici nu a solicitat reaudieri, iar instanța de apel a verificat și apreciat probele cercetate în instanța de fond. Instanța de apel a avut dreptul să analizeze cauza pe baza probelor existente, fără a fi obligată să dispună noi audieri, mai ales în lipsa unei solicitări exprese din partea apărării. Mai mult, Curtea Supremă de Justiție a explicat anterior că neaudierea părții vătămate minore în instanța de judecată nu constituie o încălcare a dreptului la apărare dacă aceasta a fost audiată anterior în condiții conforme cu legea și dacă declarațiile sale sunt coroborate cu alte probe (a se vedea decizia CSJ nr. [1ra-1750/2023](#), § 48). În acest caz, instanța de apel nu a majorat pedeapsa pe

baza declarațiilor părții vătămate sau a martorilor, ci în raport cu circumstanțele faptei, precum recidiva inculpatului și vulnerabilitatea victimei. Aceste elemente sunt obiective și nu depind de reaudieri suplimentare. Prin urmare, argumentul recurentului este nefondat.

21. În ceea ce privește temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, completul subliniază că recurentul nu precizează care sunt circumstanțele ce ar conduce la înlăturarea răspunderii penale. Nu se indică dacă persoana condamnată a fost judecată anterior definitiv pentru aceeași faptă, dacă a intervenit o cauză de nepedepsire ori o nouă lege sau un act de amnistie care ar influența cauza.

22. Prin urmare, recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) și 11) Cod de procedură penală.

23. Din motivele expuse supra, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Marin Popa împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Lilia Roic-Botezatu